

Celovitost i konstantost objekta

Celovitost objekta

To je sposobnost doživljavanja i prihvatanja druge osobe (ili nekog željenog cilja, posla, aktivnosti) kao celine. Sposobnost da budemo svesni i dobre i loše strane onoga što volimo i želimo. Sposobnost da to prihvatimo. Ni jedna osoba ne može zadovoljiti sve naše potrebe, i ne može ih zadovoljiti uvek. To ne može ni neki naš željeni cilj. Sve u sebi nosi i dobre i loše strane. Zadovoljava i frustrira. To je, ujedno, i sposobnost da sebe doživimo i prihvatimo kao celovito biće, sa vrlinama i manama.

Ispoljavanje nedostatka: nesposobnost da se integrišu pozitivne i negativne osobine ljudi, pojava, aktivnosti...čine osobu nerealnom, nesposobnom da uvidi i prihvati da niko i ništa nije idealno ili satansko, da ljudi, svet, život, nisu crno bele pojave. Takva osoba će komunicirati sa „parcijalnim objektima“, sa jednom dimenzijom osoba sa kojima su u kontaktu, jednom dimenzijom aktivnosti kojima se bavi, jednom dimenzijom života. Osoba je nerealna, idealizuje pa se razočarava. Započinje sa euforijom, pa se razočarava i odustaje ili se okreće protiv. Fragmentiran je i doživljava sebe. Osoba „nije čitava“, „iz jednog komada“.

Razvijena sposobnost: Realno, integrisano sagledavanje stvarnosti, druge osobe, posla, aktivnosti, sebe...Realna očekivanja od sebe, od drugih.
Prihvatanje ograničenja. Spremnost da se, uprkos ograničenjima i tome što ništa nije savršeno uloži energija, emocije, trud, u ostvarivanje željenih odnosa i ciljeva.

Na ovom modulu polaznici će se upoznati sa teorijskim osnovama razvoja sposobnosti za celovito doživljavanje, tehnikama kojima se može podstići razvoj

ove sposobnosti, prikazima slučajeva - savetničkog rada sa klijentima na razvoju celovitosti objekta. Na ovom, kao i na svim drugim modulima, edukanti prolaze i kroz lični rad, proces samoistraživanja vezan za stepen razvijenosti određene emocionalne kompetencije.

Cilj modula

Razumevanje teorijske osnove celovitosti objekta, sposobnost prepoznavanja nedostataka u razvoju ove emocionalne kompetencije, prepoznavanje ispoljavanja u terapijskoj situaciji.

Ishod modula

Edukanti su sposobni da prepoznaju deficite u celovitosti objekta, razumeju razvojne faze ove emocionalne kompetencije, zaostajanje u određenoj razvojnoj fazi, mogućnosti rada na razvoju celovitosti objekta u psihoterapijskom procesu.

Sadržaj modula

- Celovitost objekta- „lepak psihe“. Teorijski okviri okviri- teorija objektnih odnosa Melanije Klajn;
- Razvoj celovitosti-šizoidno paranoidna i depresivna pozicija
- Tehnike za razvoj celovitosti objekta
- Vežbanje u grupi: prepoznavanje razvijenosti celovitosti i konstantnosti objekta. Prikazi manifestacija u radu sa klijentima
- CELOVITOST OBJEKTA I SPOSOBNOST ZA LJUBAV: Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene celovitosti objekta u ljubavi. Celovitost, konstantnost i narcizam. Celovitost i borderline.
- CELOVITOST, KONSTANTNOST I SPOSOBNOST ZA RAD: Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene celovitosti i konstantnosti objekta u radu.

Konstantost objekta

Kad kažemo da osoba ima razvijenu konstantnost objekta to, zapravo, znači da je njegova veza sa voljenim objektom stabilizovana i postaje proširena unutrašnja povezanost, nezavisna od zadovoljenja potreba. Jednostavnije rečeno, možemo voleti nekoga i onda kada ne zadovoljava naše potrebe i možemo ga „imati u sebi. Nismo zavisni od njegove fizičke prisutnosti. Kada je voljeni objekt neki naš cilj: posao, zadatak koji smo sebi postavili, imamo jasnu svest o tome šta hoćemo, nezavisno od toga da li smo nagrađeni u određenom trenutku za svoje aktivnosti, da li je ostvarenje cilja daleko.

Ispoljavanje nedostatka: Odrasla osoba koja nije razvila ovu sposobnost će, u svojim emotivnim vezama, težiti zavisnosti, posedovanju ili kontroli voljenog objekta, stalnoj fizičkoj prisutnosti...ili gubljenju osećanja čim objekt ljubavi nije tu ili ne zadovoljava neku potrebu. Prema radu: aktivnost koju osoba inače voli, neki posao koji joj se sviđa, može biti napuštena čim ne zadovoljava potrebu na lako način, ako traži nešto od osobe što njoj nije lako, što zahteva određeno odricanje. Osoba je “kratkog daha”, ima velike oscilacije radnih sposobnosti, očekuje uspeh preko noći. Gubi volju kad ne ide lako, kad nema nagradu za aktivnost odmah, kad je zadovoljstvo odloženo. Osoba ima prekomernu potrebu i sklonost da se oslanja na druge pri ostvarenju potreba, zadataka, ne može sama.

Razvijena sposobnost: Realno sagledavanje stvarnosti, druge osobe, posla, aktivnosti...Realna očekivanja od sebe, od drugih. Prihvatanje ograničenja. Spremnost da se, uprkos ograničenjima i tome što ništa nije savršeno uloži energija, emocije, trud, u ostvarivanje željenih odnosa i ciljeva. Na ovom modulu polaznici će se upoznati sa teorijskim osnovama razvoja konstantnosti objekta, tehnikama kojima se može podstići razvoj ove sposobnosti, prikazima slučajeva - savetničkog rada sa klijentima na razvoju ove emocionalne kompetencije.

Na ovom, kao i na svim drugim modulima, edukanti prolaze i kroz lični rad, proces samoistraživanja vezan za stepen razvijenosti određene emocionalne kompetencije.

Cilj modula:

Razumevanje teorijske osnove konstantnosti objekta, sposobnost prepoznavanja nedostataka u razvoju ove emocionalne kompetencije, prepoznavanje ispoljavanja u terapijskoj situaciji.

Ishod modula:

Edukanti su sposobni da prepoznaju deficite u konstantnosti objekta, razumeju razvojne faze ove emocionalne kompetencije, zaostajanje u određenoj razvojnoj fazi, mogućnosti rada na razvoju celovitosti objekta u psihoterapijskom procesu.

Sadržaj modula:

- Konstantnost objekta - "stabilizator psihe"-teorijski okviri -Faze separacije i individuacije-Margaret Maler
- Razvoj konstantnosti objekta kroz psihoterapijski odnos
- Prepoznavanje razvijenosti celovitosti i konstantnosti objekta.
- Prikazi manifestacija u radu sa klijentima
- KONSTANTNOST I SPOSOBNOST ZA LJUBAV: Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene konstantnosti objekta u ljubavi. Celovitost, konstantnost i narcizam.
- KONSTANTNOST OBJEKTA I SPOSOBNOST ZA RAD:Kognitivne, bihevioralne, emocionalne i konitivne manifestacije nerazvijene konstantnosti objekta u radu.

Način održavanja modula:

Modul se održava u okviru jednog vikenda, odnosno 12 sati ili 16 časova.

Literatura:

Jovanović, N. (2013), "Sposobnost za ljubavi rad-OLI Integrativna Psihodinamska Psihoterapija", ,Beoknjiga, Beograd)(poglavlje celovitost I konstantnost objekta)

Klein, M. , 1940. Mourning and its relation to manic-depressive states, in Love, Guilt and Reparation.The Hogarth Press ,London

Klein, M. (1948). Contributions to Psychoanalysis (1921-1945). London: HogarthPress.

Fairbairn, W. R. D. (1952). Psychoanalytic Studies of the Personality, London: Tavistock

Kohut, H. (1971). Th e Analysis of the Self. New York: International Universities Press

Kohut , H. (1977). Th e restoration of the self. New York : International Universities Press .volume 4, p.451-457 „four basic concepts”)

Akhtar, S. (1994). Object Constancy and Adult Psychopathology. Int. J. Psycho-Anal., 75:441-455

Akhtar, S., & Byrne, J. P. (1983)The concept of splitting and its clinical relevance, Amer. J. Psychiatry 140 1013-1016

Kernberg, O. (1976). Object Relations Theory and Clinical Psychoanalysis, New York: Jason Aronson.

Mahler, M. S. (1971). A study of the separation-individuation process and its possible application to borderline phenomena in the psychoanalytic situation. Psychoanal. Study Child 26:403-424

Pfieffer, E. (1974). Borderline states. Diseases of the Nervous System 35 212-219

Segal, H. (1964). Introduction to the work of Melanie Klein. New York: Basic Books.

Capponi, A. (1979). Origins and evolution of the borderline patient. In J. LeBoit & A. Capponi (Eds.),(1986) Advances in psychotherapy of the borderline patient (pp. 63-147). New York: Jason Aronson, Chasseguet-Smirgel

Kernberg, O. F. (1995). Love relations. New Haven, CT: Yale University Press.

Kernberg, O. F. (1984 b). Severe Personality Disorders: Psychotherapeutic Strategies. New Haven, CT: Yale Univ. Press.

Hartmann, H. (1952). The mutual influences in the development of ego and id In: Essays on Ego Psychology New York: International Universities Press, 1964 pp. 155-182

Spitz, R. (1946). The smiling response: a contribution to the ontogenesis of social relations. Genetic Psychology Monograph 34 57-125

Spitz, R. (1965). The First Year of Life, New York: Int. Univ. Press.

Mahler, M. S. &Furer, M. (1963). Certain aspects of the separation-individuation phasePsychoanal. Q. 32:1-14

McDevitt, J.B. (1975). Separation-Individuation and Object Constancy. J. Amer. Psychoanal. Assn., 23:713-742

Ferenczi, S. (1926a). The problem of acceptance of unpleasant ideas: advances in knowledge of the sense of reality, In Further Contributions to the Theory and Technique of Psycho-Analysis New York: Boni and Liveright, 1927 pp. 366-379

Mahler, M. S., & Furer, M. (1968). On Human Symbiosis and the Vicissitudes of Individuation, New York: Int. Univ. Press.

Settlage, C. (1991). On the treatment of preoedipal pathology In Beyond the Symbiotic Orbit: Advances in Separation-Individuation Theory Essays in Honor of Selma Kramer, M.D. ed. S. Akhtar & H. Parens. Hillsdale, NJ: The Analytic Press, pp. 351-367

Weil, A. (1970). The basic core. Psychoanal. Study Child 25:442-460

Kleeman, J. A. (1967) The peek-a-boo game: part I: its origins, meanings, and related phenomena in the first year. Psychoanal. Study Child 22:239-273

Kramer S, Akhtar S. (1988). The developmental context of internalized preoedipal object relations. Clinical applications of Mahler's theory of symbiosis and separation-individuation.Psychoanal Q. 1988 Oct;57(4):547-76.

Winnicott, D. W. (1962). The aims of psychoanalytical treatment. In The Maturational Processes and Facilitating Environment. London: Hogarth Press, 1976, pp. 166–170.

Bouvet, M. (1958) Technical variation of the concept of distance. International Journal of Psycho – Analysis 39, 211 – 221.

Mahler, M. S. (1974). Symbiosis and individuation: the psychological birth of the human infant. In The Selected Papers of Margaret S. Mahler, Vol. 2, Separation-Individuation New York: Jason Aronson, 1979 pp. 149-165

Akhtar, S. (1992). Tethers, orbits, and invisible fences: clinical, developmental, sociocultural, and technical aspects of optimal distance. In When the Body Speaks: Psychological Meanings in Kinetic Clues, ed. S. Kramer & S. Akhtar. Northvale, NJ: